

**VILNIAUS R. KALVELIŲ „AUŠROS“ GIMNAZIJOS
MOKINIŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO, NEMOKAMO
MAITINIMO ORGANIZAVIMO IR APSKAITOS
TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Vilniaus r. Kalvelių „Aušros“ gimnazijos (toliau – Gimnazijos) mokinių maitinimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokinių maitinimo, vykdomo Gimnazijoje, organizavimo tvarką ir reikalavimus.

2. Mokinių maitinimas organizuojamas vadovaujantis LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr.V-964 (galiojanti suvestinė redakcija 2023-01-01-2026-08-31) „Dėl maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“; LR socialinės paramos mokiniams įstatymu, patvirtintu 2006 m. birželio 13 d. Nr. X-686 (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2024-01-01); Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2021 m. kovo 26 d. sprendimu Nr. T3-69 „Dėl maitinimo organizavimo Vilniaus rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“; LR švietimo mokslo ir sporto ministerijos „Mokinių nemokamo maitinimo valstybinėse mokyklose tvarkos aprašu“ 2020 m. sausio 24 d. Nr. V-76 (galiojanti suvestinė redakcija 2021-07-01); Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 18 d. sprendimu Nr. T3-391 „Dėl maitinimo organizavimo Vilniaus rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (suvestinė redakcija nuo 2021-07-01); Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2024 m. liepos 26 d. sprendimu Nr. T3-208 „Dėl mokesčio už vaikų maitinimą ir ugdymo reikmių tenkinimą Vilniaus rajono savivaldybės švietimo įstaigose, įgyvendinančiose ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“; Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2025 m. sausio 15 d. Įsakymu Nr. A27-34(3.1 E) „Dėl mokinių nemokamam maitinimui skirtiems produktams įsigyti skiriamų vienai dienai vienam mokiniui lėšų dydžio nustatymo“; Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2025 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. T3-205(1.6 E) „Dėl socialinės paramos mokiniams teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Gimnazija, atsižvelgdama į mokinių fiziologinius poreikius, amžiaus ypatumus, sveikos mitybos principus ir taisykles, sudaro maitinimo valgiaraščius ir tvarkaraščius, maitinimui teikiamų maisto produktų asortimentą, nustato maitinimo užsisakymo ir atsiskaitymo už maitinimo paslaugas gimnazijoje tvarką.

4. Už maitinimo organizavimą gimnazijoje atsako direktorius ir kiti darbuotojai pagal jų atliekamas funkcijas.

5. Šio aprašo tikslas – nustatyti mokinių maitinimo organizavimo gimnazijoje tvarką, nemokamo maitinimo gimnazijoje organizavimo tvarką, finansavimo sąlygas ir atlyginimo už maitinimo paslaugas apskaičiavimo tvarką.

6. Vartojamos sąvokos:

6.1. Maisto davinys – lengvai paruošiami arba paruošti vartoti maisto produktai ar patiekalai, kurie išduodami tam tikram laikotarpiui pagal sveikatos apsaugos ministro nustatytas vidutines rekomenduojamas paros normas ir yra supakuoti, kad būtų galima saugiai nešti, vežti ar kitaip transportuoti.

6.2. Patiekalas – paprastai vienoje lėkštėje patiekiamas vartoti šaltas ar šiltas maistas.

6.3. Pritaikytas maitinimas – maitinimas, kuris užtikrina tam tikro sveikatos sutrikimo (alergija tam tikriems maisto produktams, virškinimo sistemos ligos ar remisinės jų būklės ir kt.) nulemtų, asmens individualių maisto medžiagų ir energijos poreikių patenkinimą, parenkant toleruojamus maisto produktus, jų gamybos būdą, konsistenciją ir valgymo režimą, ir yra raštiškai rekomenduojamas gydytojo.

6.4. Šiltas maistas – maistas, patiekiamas kaip karštas patiekalas, iki patiekimo vartoti laikomas ne žemesnėje kaip +63 °C temperatūroje.

6.5. Šaltas užkandis – maisto produktas ar šaltas patiekalas, neįtrauktas į valgiaraštį.

6.6. Valgiaraštis – numatomų patiekti vartoti dienos maisto produktų ir patiekalų sąrašas.

6.7. Tausojantis patiekalas – maistas, pagamintas maistines savybes tausojančiu gamybos būdu: virtas vandenyje ar garuose, troškintas, pagamintas konvekcijos režimu, keptas įvyniojus popieriuje ar folijoje. Tausojantiems patiekalams nepriskiriami tarkuotų bulvių patiekalai.

II. MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

7. Gimnazijoje organizuojamos maitinimo rūšys:

7.1. **mokamas** gimnazijos mokinių ir darbuotojų maitinimas atsiskaitant grynaisiais pinigais ir mokėjimo kortele (pietūs, šalti užkandžiai);

7.2. **nemokamas** mokinių maitinimas, kuris yra skiriamas Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo nustatyta tvarka, finansuojamas iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams ir Vilniaus rajono savivaldybės biudžeto teisės aktų nustatyta tvarka (pietūs ar sausas davinys);

7.3. mokinių, dalyvaujančių vasaros poilsio ar užimtumo stovyklose bei projektuose, maitinimas.

8. Mokinių maitinimas organizuojamas Gimnazijos valgykloje, sudarant sąlygas kiekvienam mokiniui valgyti prie stalo, laikantis nustatytų maisto saugos ir maisto tvarkymo reikalavimų.

9. Mokiniai ir darbuotojai aptarnaujami bendra tvarka.

10. Maitinimas organizuojamas pagal valgyklos vyr. virėjos sudarytus, gimnazijos direktoriaus patvirtintus ir su Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba suderintus valgiaraščius.

11. Vadovaujantis perspektyviniu valgiaraščiu sudaromas dienos valgiaraštis, kuriame nurodomi patiekiami patiekalai, jų kiekiai gramais ir kaina eurai.

12. Gimnazijos valgykloje mokiniai turi galimybę nusipirkti gėrimų ir kitos produkcijos pagal mokinių maitinimui rekomenduojamų produktų sąrašą ir karštą maistą.

13. Siekiant užtikrinti visų Gimnazijos mokinių lygias galimybes gauti karštą maistą valgykloje, sveiką mitybą ir užkirsti kelią mokinių vėlavimui į pamokas, reguliuojamos mokinių eilės:

13.1. valgykla karštu maistu prekiauja nuo 08.45 iki 14.00 val.;

13.2. valgykloje per ilgąsias pertraukas už grynus pinigus arba atsiskaitant mokėjimo kortele po antros pamokos pietauja 1-4 klasių mokiniai, po trečios ir ketvirtos pamokos 5-12 klasių mokiniai.

13.3. mokiniai, gaunantys nemokamą maitinimą, maistą paima be eilės, o mokiniai, perkantys karštą maistą, aptarnaujami bendra eilės tvarka jiems nustatytu laiku;

13.4. esant poreikiui, jeigu eilėje nelaukia mokiniai per jiems nustatytą pertrauką, maistą įsigyti gali ir kitų klasių mokiniai;

13.5. likus 5 minutėms iki skambučio į pamoką mokiniai nebegali įsigyti karšto maisto;

13.6. Nuskambėjus skambučiui į pamoką aptarnaujami tik mokiniai, neturintys pamokos;

13.7. per pertraukas ir laisvas pamokas mokiniai gali pasišildyti atneštą maistą raštinėje, mokytojų kambaryje ir technologijų kabinete prižiūrimi gimnazijos darbuotojo.

13.8. gimnazijos valgykloje sudarytos higieniškos sąlygos atsigerti geriamojo vandens (rekomenduojama kambario temperatūros);

13.9. karštas ir šaltas vanduo valgykloje tiekiamas nuo 8.45 iki 14.00 val.

14. Mokiniais, turintiems sveikatos sutrikimų, gali būti organizuojamas pritaikytas maitinimas pagal atskirą valgiaraštį, kuris sudaromas atsižvelgiant į pateiktas gydytojo rekomendacijas raštu (forma Nr. E027-1).

15. Maisto produktai ar maisto produktų grupės, jų paruošimas, patiekalų įvairumas, gamyba, patiekimas mokiniams atitinka sveikos mitybos rekomendacijas, pirmenybė teikiama maistinės savybės tausojantiems patiekalų gamybos būdams.

16. Gimnazijos darbuotojams atskirai maistas neruošiamas ir įstaigoje ruošiamų porcijų dydis nekeičiamas;

17. Gimnazijos darbuotojai moka už maistą pagal Savivaldybės tarybos nustatytą atlyginimo dydį už maitinimo paslaugas.

III. MOKINIŲ NEMOKAMO MAITINIMO ORGANIZAVIMAS

18. Nemokamas mokinių maitinimas yra skiriamas Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo nustatyta tvarka, finansuojamas iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybių biudžetams ir Vilniaus rajono savivaldybės.

19. Nemokamas maitinimas Gimnazijoje organizuojamas vadovaujantis Vilniaus rajono Savivaldybės tarybos nustatyta Mokinių nemokamo maitinimo organizavimo savivaldybės tvarka.

20. Nemokamas maitinimas (pietūs) skiriamas:

20.1. mokiniams, atsižvelgiant į bendrai gyvenančių asmenų pajamų dydį, nustatytą Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatyme;

20.2. mokiniams, patiriantiems socialinę riziką, vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo nuostatomis;

20.3. vasaros atostogų metu dieninėse poilsio stovyklose nemokamas maitinimas skiriamas, jeigu paskutinį mokslo metų ugdymo proceso mėnesį mokinys turėjo teisę gauti nemokamą maitinimą;

21. Nemokamas maitinimas skiriamas nuo mokslo metų pradžios iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos.

22. Nemokamas maitinimas mokiniams skiriamas toje mokykloje, kurioje jie mokosi arba yra ugdomi, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos.

23. Gimnazijoje už mokinių nemokamo maitinimo organizavimą atsakinga socialinė pedagogė.

24. Socialinė pedagogė pasibaigus kalendoriniam mėnesiui per 5 darbo dienas užpildo nemokamo maitinimo registravimo žurnalą SPIS programoje ir jį pateikia direktoriaus pavaduotojai ūkio reikalams.

25. Mokiniui pakeitus mokyklą, ankstesnės mokyklos administracija ne vėliau kaip kitą darbo dieną pateikia pažymą naujos mokyklos administracijai apie mokinio teisę gauti nemokamą maitinimą. Ši informacija taip pat pateikiama Vilniaus r. savivaldybės švietimo skyriaus atsakingam specialistui. Informacijoje gimnazijos administracija nurodo šiuos mokinio duomenis: vardą, pavardę, asmens kodą, gyvenamosios vietos adresą, naujos mokyklos pavadinimą ir datą, nuo kurios mokinys pakeitė mokyklą. Nemokamas maitinimas naujoje mokykloje pradedamas teikti nuo kitos darbo dienos po to, kai pažyma buvo gauta mokykloje.

26. Nemokamas maitinimas mokiniui nebeteikiamas nuo kitos darbo dienos, kai gimnazijoje buvo gautas sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams nutraukimo.

27. Gavus informaciją per SPIS ar kitas informavimo priemones (paštu, el. paštu) mokinys nedelsiant informuojamas apie jam skirtą ar neskirtą paramą. Nemokamas maitinimas mokiniui skiriamas kitą dieną po Vilniaus r. savivaldybės administracijos pateiktą informaciją apie priimtą sprendimą.

28. Mokinys, gaunantis nemokamą maitinimą, neturintis sąlygų ar nusprendęs tą dieną nevalgyti, neturi teisės perduoti galimybės valgyti kitam asmeniui.

29. Nemokamas maitinimas, išduodant suformuotus maisto daivinius pagal nustatytas nemokamo maitinimo normas ir kainas, esant galimybei teikiamas:

29.1. mokinių išvykos atveju, ekstremalių situacijų, ekstremaliojo įvykio ar karantino metu sustabdžius ugdymo procesą išduodant maisto produktų rinkinius arba keičiant maitinimo laiką tą pačią dieną (derina valgyklos vedėjas, socialinis pedagogas ir išvykos organizatorius);

29.2. atiduodant maistą šeimos nariams į namus, mokinio ligos atveju (gydantis namuose), organizuojant mokymą namuose ar savarankišką mokymą, esant mokinio tėvų prašymui (derina socialinis pedagogas, valgyklos vyr. virėja, mokinio tėvai ir socialinių paslaugų skyrius);

29.3. ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu, sustabdžius ugdymo organizavimo procesą švietimo įstaigose, neteikiama maitinimo paslauga. Mokiniam, turintiems teisę į nemokamą maitinimą, išduodami maisto daiviniai arba tiekiamas pagamintas maistas į namus maitinimo organizavimą derina socialinis pedagogas, valgyklos vyr. virėjas ir mokinio tėvai.

30. Nemokamo maitinimo vienos dienos kainos vienam mokiniui nustatytos vadovaujantis Vilniaus rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2025 m. sausio 15 d. Įsakymu Nr. A27-34(3.1 E) „Dėl mokinių nemokamam maitinimui skirtiems produktams įsigyti skiriamų vienai dienai vienam mokiniui lėšų dydžio nustatymo“;

30.1. priešmokyklinio ugdymo, 1-4 klasių mokiniams:

30.1.1. pusryčiai/pavakariai – 1,80 Eur;

30.1.2. pietūs - 3,30 Eur;

30.1.3. maitinimui organizuojamose vasaros poilsio stovyklose – 6,40 Eur.

30.2. mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ar vidurinio ugdymo programas (nuo 11 metų):

30.2.1. pusryčiai/pavakariai – 1,90 Eur;

30.2.2. pietūs - 3,40 Eur;

30.2.3. maitinimui organizuojamose vasaros poilsio stovyklose – 6,50 Eur.

31. Nemokamą maitinimą pakeisti pinigine kompensacija neleidžiama.

IV. MAITINIMO APSKAITOS IR ATSISKAITYMO ORGANIZAVIMAS

32. Gimnazijoje galimi du atsiskaitymo būdai: grynaisiais pinigais ir banko kortele.

33. Atlyginimas už maitinimo paslaugas susideda iš dviejų dalių:

32.1. už produktus (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį);

32.2. už patiekalų gamybą (darbuotojų, tiesiogiai susijusių su maitinimo organizavimu, darbo užmokestis, valstybinio socialinio draudimo įmokos, virtuvės įrangos priežiūra ir atnaujinimas, elektros, vandens ir kitos su maisto gaminiu, patiekimu ir pardavimu susijusios sąnaudos).

33. Atlyginimo dydis už patiekalo gamybą sudaro 50 proc. atlyginimo už maisto produktus (įskaitant prekių pirkimo pridėtinės vertės mokestį).

34. Už maitinimo paslaugą mokiniai ir gimnazijos darbuotojai atsiskaito elektroninėmis banko kortelėmis arba grynaisiais pinigais. Kalvelių bendruomenės, socialinių partnerių nariai atsiskaito tik banko kortelėmis. Grynieji pinigai priimami ir įtraukiami į apskaitą pagal Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisykles.

35. Už grynuosius pinigus ar atsiskaitant mokėjimo kortele prekiaujama karštu maistu, pagamintu gimnazijos valgykloje, taikant savivaldybės nustatytą antkainį. Už karštą maistą susimokama karšto maisto atleidimo vietoje.

36. Grynujų pinigų apskaitą tvarko ir už juos atsiskaito valgyklos vyr. virėjas tokia tvarka:

36.1. už maitinimą gautus kiekvienos dienos pinigus įtraukia į apyskaitą;

36.2. kiekvienos savaitės pabaigoje vykdo grynujų pinigų inkasavimą: pagal apyskaitas išrašo kasos pajamų orderius, juos skenuoja ir siunčia centralizuotai buhalterijai kartą per mėnesį.

37. Atsiskaitymų mokėjimo kortelėmis apskaita:

37.1. mokėjimų kortelių aptarnavimo ir mokėjimo sprendimų vykdytojas Luminor bankas teikia ataskaitas apie įvykdytas operacijas mokėjimo kortelėmis už darbo dieną ir už praėjusį mėnesį;

37.2. gautos ataskaitos pateikiamos centralizuotai buhalterijai.

38. Už maitinimo paslaugą gaunamos pajamos įtraukiamos į apskaitą kaip įstaigos pajamų lėšos. Gimnazijos direktorius užtikrina, kad įstaigos pajamų programos sąmatoje būtų numatytos lėšos valgyklos darbuotojų darbo užmokesčiui, socialinio draudimo įmokoms, elektros energijai, karšto ir šalto vandens sąnaudoms, laboratoriniams vandens kokybės tyrimams, svarstyklių ir

termometrų patikrai, įrenginių remontui ir kitoms išlaidoms, tiesiogiai susijusioms su valgyklos veikla, padengti.

39. Valgyklos vyr. virėjas maitinimo apskaitą tvarko Labbis sistemoje (registruoja visų maisto produktų gavimą pagal sąskaitas-faktūras, veda sandėlio apskaitą (likučiai, sunaudojimas), atlieka periodinę inventurizaciją. Grynujų pinigų apskaitą tvarko užpildydamas Maitinimo apyskaitą pagal mokslo metus.

40. Visas reikalingas ataskaitas parengia valgyklos vedėjas ir gimnazija pateikia centralizuotai buhalterijai.
